

Ärende 5

TJÄNSTESKRIVELSE

2017-02-10
Miljökontoret

Miljönämnden

Bokslut per den 31 december 2016 för miljönämnden

Dnr: 2016-1715

Sammanfattning av ärendet

Miljönämndens bokslut för 2016 redogörs i rapporten. Det ekonomiska resultatet för 2016 blev + 962 tkr. Läget för miljönämndens del av fullmäktiges mål bedöms sammantaget som OK. Miljökontoret föreslår att miljönämnden överlämnar bokslutet för 2016 till kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2017-02-10

Bokslut per den 31 december 2016, rapport, version 2017-02-08

Bilagor: Resultat- och balansräkning, resultat per verksamhet, investeringssammanställning

Personalbokslut 2016 för miljökontoret (för kännedom, ej beslutsunderlag)

Ärendet

Bokslutet redogörs i bifogad rapport med bilagor. Rapporten följer en kontorsgemensam disposition. Den ska enligt anvisningarna vara kortfattad och innehålla bedömning om God Ekonomisk Hushållning (GEH), vilket är en kombinerad bedömning av ekonomi och uppnådda resultat. Rapporten följer upp nämndens ekonomi, de mål och inriktningar som berör miljönämnden i kommunfullmäktiges Mål & Budget 2016-2018. Sammanfattningen i nämndernas bokslutsrapporter lämnas vidare till kommunfullmäktige.

Kontorets förslag till nämnden:

Miljönämnden överlämnar bokslutet per den 31 december 2016 till kommunstyrelsen.

Helena Götherfors Westman
Miljöchef

Marie Martna
Verksamhetscontroller

Handläggare: Marie Martna
Verksamhetscontroller
Miljökontoret
Telefon (direkt): 08-5230 1315
E-post: marie.martna@sodertalje.se

Beslutet skickas till

Ksk ledningsstöd, Vivian Ichu

Eldplats i Brandalsunds naturreservat, nyanlagd hösten 2016. Foto Mikael Lindén, miljökontoret

Rapport | 2017-02-08

Bokslut per den 31 december 2016

- Miljönämnden

Marie Martna
Verksamhetscontroller
Miljökontoret
Telefon (direkt): 08-5230 1315
E-post: marie.martna@sodertalje.se

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	3
1. Ekonomi	5
1.1 Ekonomiskt resultat ur budgetperspektiv	5
1.2 Nettokostnadsutveckling.....	7
1.3 Särskilda uppföljningar	8
1.4 Investeringar	8
2. KF-mål och inriktning	9
2.1 Lägesbedömningar av KF-målen	9
2.2 Inriktning 2016-2018 i Mål och budget	10
2.3 Särskilda uppföljningar	12
3. Personal – kommunen som arbetsgivare.....	13
3.1 Sjukfrånvaro	13
4. Sammanfattande GEH-bedömning för miljönämnden	13
4.1 Nyckeltal för kostnadseffektivitet	13
5. Internkontrollen.....	16
5.1 Rapport om internkontroll 2016 del 2	16
6. Framtida utveckling.....	18

Sammanfattning

Ekonomi

Miljönämnden har för år 2016 tilldelats ett kommunbidrag om 11 586 tkr. Resultatet blev + 962 tkr, vilket motsvarar 8,3 procent av kommunbidraget och 3,7 procent av nämndens totala budget. Plusresultatet beror på uteblivna personalkostnader till följd av vakanser. Prognosen vid delårsbokslutet i augusti var ett plusresultat om ca 300 tkr. Skillnaden i slutligt resultat jämfört med prognosen beror på flera faktorer, bland annat att större projektmässiga inköp av tjänster blivit försenade samtidigt som nya vakanser tillkommit. Verksamhetens totala nettokostnad har ökat med 4,6 procent mellan 2015 och 2016. Förändringen i nettokostnad förklaras till stor del av att intäkterna blivit mindre. Miljönämnden har inga investeringar beslutade av KF/KS. Nämnden disponerade inte heller någon budget för nämndbeslutade investeringar under 2016. Avskrivningsvolymen för 2016 var 29 tkr. Prognosen för 2017 är 29 tkr. Lägesbedömning för nämndens ekonomi: **Bra**

KF-mål och inriktning

KF-mål

Andelen kretsloppslösningar av totalantalet beviljade tillstånd för enskilda avlopp ska öka. Lägesbedömning: **OK**
Kommunen ska öka skyddet av värdefull natur. Lägesbedömning: **OK**

Tjänster och uppdrag inom samhällsbyggnadsprocessen som uppfyller kommunens garantitider och ambitioner i strategiska styrdokument ska ligga kvar på hög nivå. Miljönämnden har mål om handläggningstider för enskilda avlopp. Lägesbedömning: **OK**

Inriktningar

Verka för omställning till ett kretsloppsanpassat och långsiktigt hållbart VA-system: Fortsatt tillsyn på enskilda avloppsanläggningar, i Mölnboåns och Trosaåns avrinningsområden. I processen med den nya VA-planen förs diskussioner om hur kommunen kan agera för att göra det möjligt att återföra källsorterat svartvatten/klosettavfall från allmänna VA-anläggningar till odling.

Åtgärder för god status i kommunens vattenförekomster: Arbetet med en kommunal vattenplan fortskrider. Vattenvårdsprojektet ”Förbättra Måsnarens status” har påbörjats, med statligt LOVA-bidrag. Projektet handlar om att identifiera och påbörja lämpliga vattenvårdsåtgärder för den tätortsnära sjön Måsnaren.

Bevara och utveckla naturvärden, främja att kommuninvånarna besöker naturen och att naturen används som pedagogisk resurs: Arbeta har gjorts för att ställa i ordning det nya naturreservatet Brandalsund, med inmätning, skyltning och anläggning av parkeringsplatser, grillplatser och rastbänkar. I Farstanäs naturreservat har betesmarkerna utökats, en stig genom skogen rustats upp, och en skötselplan tagits fram. Naturskolan har haft 101 klassbesök med 2334 deltagare.

Underlätta för medborgare, verksamheter och företag att göra hållbara miljöval: Webbportalen ”Hållbara kartan” lanserades i juni. Den innehåller information om kommunens hållbarhetsarbete, länkar och en klickbar karta som visar vägen till naturområden, återvinningsstationer, rekreationsområden med mera.

Kemikalieplan och åtgärder för att bidra till en giftfri vardag för barn och unga: Kommunstyrelsens kontor håller i arbetet med kemikalieplanen, där miljökontoret bidrar med kompetens. Arbetet pågår. Miljökontoret har under 2016 gjort tillsyn om användningen av kemikalier på ca 40 förskolor i projektet Kemikaliefri förskola.

Personal - Södertälje kommun som arbetsgivare

KF-mål: Den hållbara arbetshälsan ska öka och leda till att fler medarbetare är friska och i arbete.

Sjukfrånvaron för miljökontoret var 5,0 procent per den 31 december, en minskning med 0,3 procentenheter jämfört med december 2015. Miljönämnden har satt målet 3,5 procent. Lägesbedömning: **Har brister**

Sammanfattande GEH-bedömning för miljönämnden

Ekonomi: **Bra**
Nämndens verksamhetsmål: **OK**
Personalmål: **Har brister**
Nämndens sammanfattande bedömning: **OK**

Ekonomi är god, men plusresultatet beror främst på vakanser som gett underbemanning med följden att planerad tillsyn och kontroll inte kunnat utföras fullt ut och att en del av målen i nämndens verksamhetsplan inte kunde uppnås. Omfattningen av vakansperioder behöver minska, genom en effektivare process för rekrytering samt åtgärder för att bättre kunna attrahera och behålla personal.

Ett flertal kommuner och kommunalförbund inom Miljösamverkan i Stockholms län redovisar gemensamma nyckeltal för kommunalt miljö- och hälsoskydd. Bokslutsrapporten visar nyckeltalen för självfinansieringsgrad och för antal tillsynsbesök per årsarbetare, med jämförelser för 2012-2015. Södertäljes självfinansieringsgrad var 67 procent inom miljöbalktillsyn och 76 procent inom livsmedelskontroll år 2015. Antal tillsynsbesök per årsarbetare har ökat över åren både för miljöbalktillsyn och för livsmedelskontroll i Södertälje.

Internkontroll

Miljönämndens internkontroll för 2016 omfattade 13 kontrollmål, varav 9 kontrollmål har uppfyllts. Brister i kontrollmålen handlar mest om att interna rutiner behöver förtydligas. Kontrollmålen med brister har fortsatt tagits med i nämndens internkontrollplan för 2017.

1. Ekonomi

1.1 Ekonomiskt resultat ur budgetperspektiv

Övergripande kommentarer till resultatet

Miljönämnden har för år 2016 tilldelats ett kommunbidrag om 11 586 tkr. Resultatet blev + 962 tkr, vilket motsvarar 8,3 procent av kommunbidraget och 3,7 procent av nämndens totala budget. Plusresultatet beror främst på att personalkostnaderna blivit mycket lägre än budget på grund av vakanser. Även intäkter har fallit ut under budget, men inte lika mycket.

Prognosen vid delårsbokslutet i augusti var ett helårsresultat om ca 300 tkr. Skillnaden i slutligt resultat jämfört med prognosen beror på flera faktorer. Personalkostnader blev ännu mindre än förväntat, på grund av senare tillsättning och nya vakanser. Det blev även ett plus i utfallet av semesterskulden (dvs mer uttag av semester än intjänad semester under året). Insatser för IT-utveckling blev senarelagda. Måsnarenprojektet, utanför den ordinarie verksamheten, blev försenat så att väntade kostnader inte hann komma under året och ca 250 tkr av årets kommunbidrag till projektet förblev oanvänt.

För totalt resultat, balansräkning samt investeringssammanställning se bilagor.

RESULTATRÄKNING (tkr)	Budget 2016	Bokslut 2016	Budget- avvikelse	Bokslut 2015
INTÄKTER				
Avgifter och taxor	13 140	11 980	-1 160	12 348
Driftbidrag och övriga intäkter	1 002	945	-57	891
SUMMA INTÄKTER	14 142	12 924	-1 218	13 239
KOSTNADER				
Personal	-20 573	-18 643	1 930	-19 360
Lokaler, anläggningar, material, tjänster	-5 126	-4 876	250	-4 003
SUMMA KOSTNADER	-25 699	-23 519	2 180	-23 363
Avskrivningar	-29	-29	0	-29
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNAD	-11 586	-10 624	962	-10 153
Räntenetto	0	0	0	-6
Kommunbidrag	11 586	11 586	0	10 519
RESULTAT	0	962	962	360

Kommentarer till resultatet per verksamhet

Nämnden visar ett litet överskott på grund av lägre utfall i arvoden.

Gemensamt (administration och ledning) har ett överskott som delvis beror på en vakans och delvis på att avsatta resurser för IT-utveckling inte hunnit komma till användning.

Miljö- och hälsoskydd visar ett visst plusresultat på grund av vakanser. Avgiftsintäkterna har fallit ut avsevärt under budget, men lägre personalkostnader har kompenserat för det. En del av bortfallet av avgiftsintäkter beror direkt på att det har saknats bemanning för att göra tillsynen.

Livsmedelskontrollen har ett litet plusresultat på grund av vakanser.

Externt finansierade projekt har ett överskott som beror på uteblivna kostnader på grund av förseningar i Måsnarenprojektet. Dessa kostnader förväntas istället komma under 2017/2018.

Verksamhetsområden tkr	Nämnd- bidrag 2016	Budget med nämndbidrag + intäkter 2016	Netto- kostnad 2016	Resultat 2016	Nettokostnad 2015
Nämnd	925	925	-875	50	-806
Gemensamt	875	911	-683	192	-1 120
Miljö- och hälsoskydd	3 115	11 935	-2 870	245	-2 532
Livsmedelskontroll	580	4 900	-466	114	-652
Hållbar utveckling	925	1 007	-869	56	-1 063
Externt finansierade projekt	566	1 119	-308	258	-3
Naturcentrum	4 600	4 931	-4 595	5	-3 974
Summa	11 586	25 728	-10 624		-10 159
Övrigt (semesterskuld)	0		+ 42	42	
Summa totalt	11 586			962	
RESULTAT				962	

Årets effektiviseringar

Mål och budget för 2016 innehöll ett generellt effektiviseringskrav för miljönämnden på 0,3 procent, vilket reducerade nämndens kommunbidrag med 30 tkr. Effektiviseringen har hämtats in på flera kostnadsposter i huvudsak inom material och tjänster.

1.2 Nettokostnadsutveckling

Nettokostnaden totalt sett har ökat med 4,6 procent från 2015 till 2016. Bruttokostnaden har under samma tid ökat med 0,6 procent. Förändringen i nettokostnad förklaras till stor del av att intäkterna blivit mindre. Intäktsfinansieringen var 56,5 procent för 2015 och 54,9 procent för 2016, en minskning med 1,7 procentenheter.

Kommunbidraget ökade från 2015 till 2016 med 10,1 procent, summa 1067 tkr. Ökningen bestod av ca 300 tkr kompensation för ny självkostnadshyra, ca 150 tkr uppräknings och annat bestående ramtillskott samt 600 tkr tidsbegränsade anslag för särskilda insatser.

Tkr	Nettokostnad 2014	Nettokostnad 2015	Nettokostnad 2016
Nämnden totalt	-8 718	-10 160	-10 628
Varav - Nämnden	-737	-806	-875
Varav - Gemensamt	-856	-1 120	-683
Varav- Miljö- och hälsoskydd	-2 404	-2 532	-2 870
Varav - Livsmedelskontroll	-477	-652	-466
Varav - Hållbar utveckling	-529	-1 063	-869
Varav- Externt finansierade projekt	81	-3	-308
Varav - Naturcentrum	-3 796	-3 974	-4 595

Kommentarer till nettokostnadsutvecklingen per verksamhet

Nämnden har fått något ökade kostnader under perioden. Huvuddelen beror på ökade arvoden. En mindre del är utökade resurser för utbildning och samverkan för nämndledamöterna.

Gemensamt, med övergripande ledning och administration, har minskade kostnader till 2016 genom minskad bemanning. Under 2014-2015 ingick en tidsbegränsad tjänst som arkivassistent.

Miljö- och hälsoskydd visar en ökande nettokostnad där ökningen till 2016 främst beror på minskade intäkter. Kostnader ökade mellan 2014-2015 men minskade sedan till 2016.

Livsmedelskontrollens högre nettokostnad under 2015 beror på att intäkterna blev lägre det året.

Hållbar utveckling, med kommunekologen, har haft olika mycket bemanning. Under 2014 var tjänsten delvis vakant och under 2015 ingick en extra tjänst för arbete med vattenplanen.

Externt finansierade projekt inrymmer för 2016 två projekt vilka har nämndbidrag som del av finansieringen. Här ingår Måsnarenprojektet som miljönämnden fått ett särskilt anslag för i kommunbidraget. Tidigare år har kostnader i projekten helt täckts av externa driftbidrag.

Naturcentrum visar en ökande nettokostnad. Inom 2016 är ny självkostnadshyra för naturskolan en stor del av ökningen, samt ett särskilt anslag för hagmarksinsatser (tidsbegränsat). Under perioden 2014-2016 har Naturcentrum fått en ökad volym i aktiviteter samtidigt som intäkterna har minskat lite.

1.3 Särskilda uppföljningar

Miljönämnden har inga projekt eller ersättningar med krav på särskild uppföljning.

1.4 Investeringar

Miljönämnden har inga investeringar beslutade av KF/KS. Nämnden disponerade under 2016 inte heller någon budget för nämndbeslutade investeringar, och inga sådana har gjorts. Avskrivningsvolymen för 2016 var 29 tkr. Prognosen för 2017 är 29 tkr.

Lägesbedömning sammanfattningsvis för nämndens ekonomi: *Bra*

2. KF-mål och inriktning

2.1 Lägesbedömningar av KF-målen

KF-mål: Andelen kretsloppslösningar av totalantalet beviljade tillstånd för enskilda avlopp ska öka.

Samma mål finns även i miljönämndens verksamhetsplan.

Uppföljning: Andelen kretsloppslösningar var 35 % år 2015 och blev 43 % år 2016.

Miljökontorets inriktning är att nya avloppsanläggningar i första hand ska utföras med kretslopps-
anpassade lösningar. Om anläggningen ska anslutas till befintliga hus med WC kan det relativt ofta bli
avsteg från en kretsloppslösning då det blir oskäligt kostsamt att bygga om WC-anslutningar inne i
husen.

Lägesbedömning för målet: OK

KF-mål: Kommunen ska öka skyddet av värdefull natur.

Miljönämndens verksamhetsplan innehåller målet att vid slutet av 2016 ska andelen skyddad natur i
kommunen ha ökat.

Uppföljning: Brandalsunds naturreservat har tillkommit under våren 2016. Det innebär att ytan
skyddad natur i Södertälje har ökat med ca 64 hektar.

Lägesbedömning för målet: OK

**KF-mål: Tjänster och uppdrag inom samhällsbyggnadsprocessen som uppfyller kommunens
garantitider och ambitioner i strategiska styrdokument ska ligga kvar på hög nivå.**

Miljönämndens verksamhetsplan innehåller mål för handläggningstider i ärenden om enskilda avlopp.

Uppföljning: Två delmål om handläggningstid för avloppstillstånd uppnåddes helt.

Det tredje delmålet om återkoppling i tillsynsärenden uppnåddes till större del. Att målet inte kunnat
uppnås till 100 % beror på ett underskott i bemanningen på grund av vakanser.

- Total tid från inkommet ärende till beslut max 10 v i 75 % av alla ärenden. - Uppnått i 83 % av ärendena.
- Tid från komplett ärende till beslut max 4 v i 95 % av alla ärenden. - Uppnått i 98 % av ärendena.
- Återkoppling i tillsynsärenden inom 15 arbetsdagar efter inspektion. - Uppnått i 82 % av ärendena.

Lägesbedömning för målet: OK

2.2 Inriktning 2016-2018 i Mål och budget

Kommunen ska aktivt verka för omställning till ett kretsloppsanpassat och långsiktigt hållbart vatten- och avloppssystem. Våtmarker och lokal hantering av avlopp ska öka i omfattning. Återföringen av näring till odlingsmark i det lokala jordbruket ska öka successivt genom att fler ansluts till det etablerade systemet för detta. Även vid nybyggnation och större renoveringar ska alternativa lösningar övervägas. Antalet bristfälliga enskilda eller små avloppsanläggningar ska minska.

Miljönämnden bedriver kontinuerligt tillsyn och prövning av enskilda avloppsanläggningar där miljöbalkens krav och förväntning kring kretslopp och resurshushållning tillämpas. Allt fler enskilda avlopp med källsortering av toalettavfall byggs i kommunen. I processen med den nya VA-planen förs diskussioner om hur kommunen kan agera mer aktivt för att inom allmänna VA-anläggningar göra det möjligt att återföra källsorterat svartvatten/klosettavfall till odling.

Under året har tillsyn gjorts på enskilda avloppsanläggningar inom Mölnboåns och Trosaåns avrinningsområden.

Kommunen ska arbeta aktivt med de åtgärder som Vattenmyndigheten fastställer i sitt åtgärdsprogram och som syftar till att uppnå god status i kommunens vattenförekomster.

Arbete pågår med en kommunal vattenplan som ska antas under perioden. Vattenplanen blir det samlade dokumentet för kommunens planering och uppföljning av åtgärder enligt vattendirektivet.

Arbetet med en kommunal vattenplan fortskrider och planen beräknas att bli antagen senast under 2017. Miljönämnden har samordningsansvar för vattenplanen. Under 2016 har miljökontoret påbörjat vattenvårdsprojektet Förbättra Måsnarens status med stöd av statligt LOVA-bidrag (lokala vattenvårdssatsningar). Projektet syftar till att modellera näringsbelastningen i sjön, identifiera och välja ut lämpliga vattenvårdsåtgärder samt påbörja att genomföra åtgärder för den tätortsnära sjön Måsnaren.

Naturvärden ska bevaras och utvecklas. Kommunen ska vårda befintliga skyddade områden och inrätta skydd för andra värdefulla naturområden, samt på olika sätt ta vara på betydelsefulla biotoper och tätortsnära rekreativområden. Betande djur är ett viktigt inslag för att upprätthålla kommunens ängs- och hagmarker. Kommunen ska ta initiativ för att främja att kommuninvånarna besöker naturen och att naturen används som pedagogisk resurs.

Naturcentrum har under året arbetat med att ställa i ordning det nya naturreservatet Brandalsund, med inmätning, skyltning och anläggning av parkeringsplatser, grillplatser, rastbänkar med mera. I Farstanäs naturreservat har betesmarkerna utökats, en stig genom skogen rustats upp, och en skötselplan för reservatet tagits fram. Det har anordnats en naturguidning i Brandalsund, en fladdermusguidning i Lina naturreservat, två svampguidningar i Tunaskogen och i Lina, samt en vinterverkstad på Naturskolan. Naturskolan har haft 101 klassbesök med sammanlagt 2334 deltagare. I augusti och september anordnade Naturskolan utbildningsdagar för lärare om friluftsliv som var mycket uppskattade.

Kommunen ska underlätta för medborgare, verksamheter och företag att göra hållbara miljöval. Inom skola och förskola ska arbetet fortsätta med perspektivet om hållbarhet, både i lärandet och omsatt i handling.

Miljökontoret har i samverkan med avdelningen Utredning och hållbarhet på kommunstyrelsens kontor tagit fram webbportalen Hållbara kartan, som lanserades i juni 2016. Portalen innehåller information om kommunens hållbarhetsarbete, länkar till andra aktörer i samhället och en klickbar karta. Via hållbara kartan går det att hitta vägen till rekreationsområden, naturområden, återvinningsstationer, och mycket mer som behövs för att leva och verka hållbart.

En kemikalieplan för en giftfri vardagsmiljö ska tas fram, vilken omfattar förvaltningen och bolagen. Åtgärder ska genomföras under perioden för att bidra till en giftfri vardag för barn och unga inom förskola och skola. Kommunen ska bidra till en minskad användning av farliga kemikalier.

Kommunstyrelsens kontor håller i arbetet med att ta fram kemikalieplanen, där miljökontoret har bidragit med kompetens. Arbeta med planen har pågått under 2016 och fortsätter under 2017. Miljökontoret har under året gjort tillsyn om användningen av kemikalier på ca 40 förskolor i projektet Kemikaliefri förskola. Kontoret har också genomfört en kontorsgemensam kemikalievecka, med tema om plaster och kemikalier i vardagen. Under kemikalieveckan delade miljökontoret ut information på allmänna platser och flera föredrag anordnades.

Lägesbedömning sammanfattningsvis för nämndens verksamhetsmål: OK

2.3 Särskilda uppföljningar

Sociala investeringsfonden

Miljönämnden har inget att följa upp kopplat till den sociala investeringsfonden.

Handlingsplan för stävande av fusk och bedrägeri

Det är främst avsnittet om mutor och bestickning (avsnitt 4) från handlingsplanen som har betydelse i miljönämndens verksamhet. Det kan utvecklas till att även omfatta risker för hot och våld, eftersom hot också är en form av otillbörlig påverkan som kan leda till fusk.

Miljönämnden tar sedan flera år upp dessa frågor i internkontrollen, med kontrollområden om risk för oegentligheter i myndighetsutövningen och om rutiner mot hot och våld. Kontrollen inom området oegentligheter har främst handlat om att kunskap om jävsregler och regler avseende mutor ska hållas levande med årliga genomgångar för både tjänstemän och nämndledamöter.

Miljökontoret arbetar kontinuerligt med att förebygga och minimera risker och problem med hot och våld mot personalen. Det finns en skriftlig rutin för detta, som regelbundet följs upp och aktualiseras. Rutinen tas upp i introduktionen för nyanställda. Riskanalys inom SMART görs inom den årliga utredningen. Utbildningar för anställda har genomförts.

3. Personal – kommunen som arbetsgivare

3.1 Sjukfrånvaro

KF-mål: Den hållbara arbetshälsan ska öka och leda till att fler medarbetare är friska och i arbete.

Miljönämndens mål i verksamhetsplanen är att sjukfrånvaron ska vara lägre än 3,5 procent. Sjukfrånvaron inom miljökontoret uppgick till 5,0 procent per den 31 december. Det är en minskning med 0,3 procentenheter jämfört med samma tid förra året. Sjukfrånvaron förklaras i hög grad av ett fåtal längre sjukskrivningar. Sjukfrånvaro över 60 dagar är 47,4 procent av den totala sjukfrånvaron. Enstaka fall med längre sjukfrånvaro får stort genomslag i statistiken för miljökontoret, där personalstyrkan är liten. Sjukfrånvaron har minskat men nämndens mål uppnås inte.

Lägesbedömning för nämndens personalmål: *Har brister*

4. Sammanfattande GEH-bedömning för miljönämnden

Ekonomi: *Bra*
Nämndens verksamhetsmål: *OK*
Personalmål: *Har brister*
Nämndens sammanfattande bedömning: *OK*

Ekonomi är god, med ett relativt stort plusresultat. Plusresultatet beror främst på att vakanser har uppstått vilka inte kunnat tillsättas i tid. Vakanserna har inneburit tidvis underbemanning inom flera grupper vilket orsakat att planerad tillsyn och kontroll inte kunnat utföras till fullo och att en del av målen i nämndens verksamhetsplan inte kunde uppnås.

Kontoret behöver få ned omfattningen av vakansperioder genom ökad framförhållning och en effektivare process för rekrytering, samt även göra åtgärder för att bättre kunna attrahera och behålla personal.

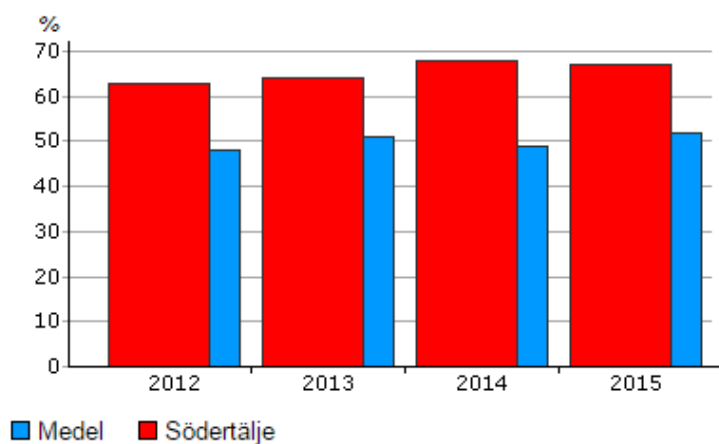
4.1 Nyckeltal för kostnadseffektivitet

Bland Södertörnsnyckeltalen finns "Miljö nyckeltal 2015". Dessa nyckeltal ligger utanför miljönämndens verksamhet. Miljökontoret deltar istället i ett samarbete inom Miljösamverkan i Stockholms län, där ett flertal kommuner och kommunalförbund redovisar nyckeltal för kommunalt miljö- och hälsoskydd. Medelvärdena för 2015 bygger på data från 17 kommuner och kommunförbund i Stockholms län.

Underliggande värden har stor spridning. Inom miljöbalkstillsyn var spannet mellan 27 procent och 92 procent självfinansieringsgrad. Inom livsmedelskontrollen var spannet mellan 47 och 92 procent.

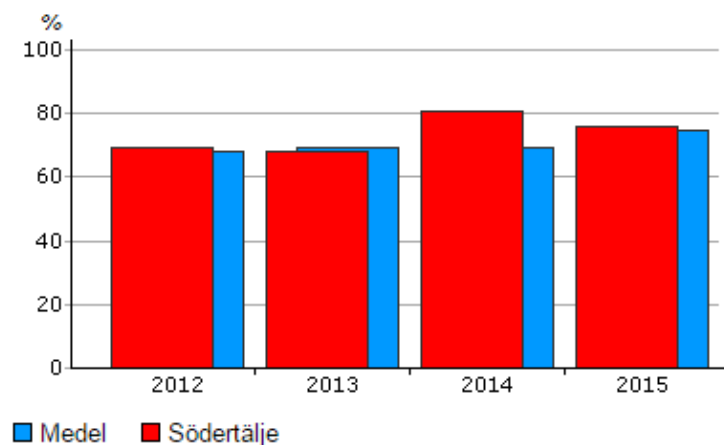
Självfinansieringsgrad miljöbalkstillsyn

Nyckeltalet visar förhållandet mellan tillsynsavgifter och kostnaden för att bedriva miljöbalkstillsyn. Södertäljes tillsyn inom miljöbalken har under senare år haft en ökande självfinansieringsgrad genom taxehöjningar och effektivisering av verksamheten. År 2015 var självfinansieringsgraden 67 procent. Detta är högre än medelvärdet, som legat runt 50 procent och var 52 procent år 2015.

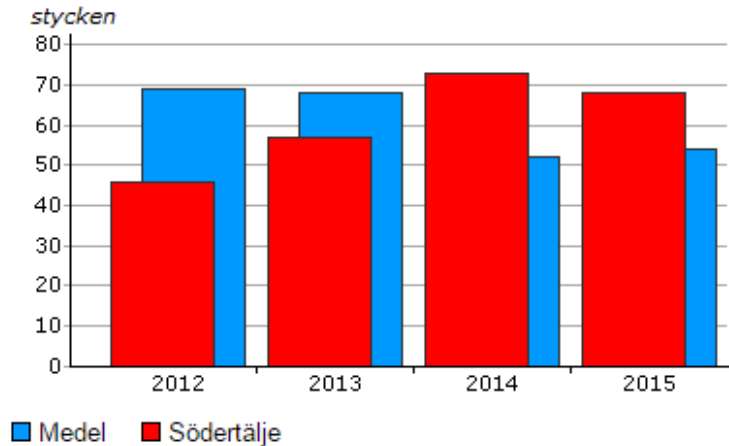
Självfinansieringsgrad livsmedelskontroll

Nyckeltalet visar förhållandet mellan kontrollavgifter och kostnaden för att bedriva livsmedelskontrollen. Södertäljes självfinansieringsgrad ökade mellan 2013-2014 med genom taxehöjningar och effektivisering. Under 2015 minskade den något på grund av minskade avgiftsintäkter. Självfinansieringsgraden var 76 procent år 2015, och medelvärdet var 75 procent.

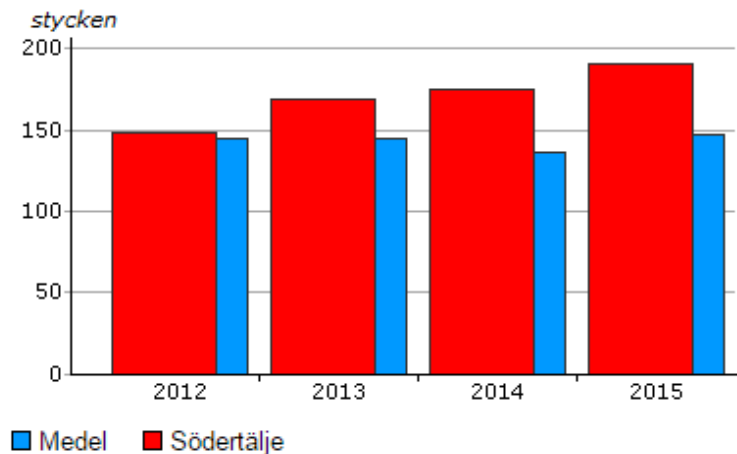
Antal tillsynsbesök per årsarbetskraft, miljöbalken

Nyckeltalet bör i första hand användas för att se förändringar i Södertälje över åren. Kommunerna har inte jämförbara förhållanden sinsemellan. Inom miljöbalkstillsynen i Södertälje har generellt planering och uppföljning utvecklats under perioden, med ett större fokus på gemensamma projekt, vilket gett att fler tillsynsbesök hunnits med. En del av det ökade antalet besök beror på att tillsynen på enskilda avlopp har ökat i omfattning.

Antal kontrollbesök per årsarbetskraft, livsmedelskontroll

Nyckeltalet bör i första hand användas för att se förändringar i Södertälje över åren. Kommunerna har inte jämförbara förhållanden sinsemellan. Inom livsmedelskontrollen i Södertälje har det under perioden gjorts en omfattande utveckling av arbetssätten med hur kontroller planeras, genomförs och följs upp, vilket gett en betydande effektivisering.

5. Internkontrollen

Nämndens internkontrollplan 2016 innehåller fem kontrollmål baserade på kommunstyrelsens beslut och åtta kontrollmål baserade på nämndens riskanalys från februari 2016.

Internkontrollen som baseras på kommunstyrelsens beslut ska rapporteras tillbaks till kommunstyrelsen senast i oktober, för att ge underlag till beslut om internkontroll inför kommande år. Resultatet för dessa fem kontrollmål har därför redovisats i en separat rapport, *Rapport om internkontroll 2016 del 1* (september 2016). Rapporten visade att samtliga fem kontrollmål hade uppfyllts.

Internkontrollen som baseras på riskanalysen följs upp i nämndens bokslut. Resultatet för dessa åtta kontrollmål redovisas här.

5.1 Rapport om internkontroll 2016 del 2

Sammanfattning av resultaten

Resultaten visar att fyra av åtta kontrollmål har uppfyllts. Brister i kontrollmålen handlar mest om att rutiner behöver förtydligas. Kontrollmålen med brister har fortsatt tagits med i nämndens internkontrollplan för 2017.

Dokument- och ärendehantering

- 1) **Posthantering:** Har redovisats i del 1.
- 2) **Diarieföring av handlingar:** Kontrollmål att genomgång ska ske i varje arbetsgrupp av rutiner och ansvarsfördelning för diarieföring.

Resultat: Genomgång har gjorts.

Rutiner mot hot och våld

1. **Rutin för att minimera risker och problem med hot och våld:** Kontrollmål att all personal på miljökontoret är insatta i rutinen, som aktualiseras i en årlig genomgång.

Resultat: Rutinen har aktualiserats på ett APT-möte och i samband med utbildning.

Risk för oegentligheter i myndighetsutövningen

1. **Rutin om att förebygga risker för jäv:** Kontrollmål att miljönämndens ledamöter ska ha kunskap om jävsregler. Dessa aktualiseras årligen med information vid ett nämndsammanträde.

Resultat: Informationen var planerad till ett möte under hösten men kunde då inte ges eftersom det förväntade materialet saknades på Kanalen/intranätet.

2. **Rutin om att förebygga risker för jäv och mutbrott:** Kontrollmål att miljökontorets anställda ska ha kunskap om jävsregler och regler avseende mutor. Dessa aktualiseras i en årlig genomgång.

Resultat: Genomgång har gjorts på ett APT-möte.

Ekonomisk hantering

1. **Rutiner för ekonomisk hantering:** Kontrollmål att miljökontoret ska ha tydliga och aktuella rutiner för all form av ekonomisk hantering.

Resultat: Vissa rutiner finns för ekonomisk hantering, men de behöver kompletteras och bli tydligare. Arbetet med detta ska fortsätta.

2. **Rutiner för ekonomisk hantering:** Kontrollmål att berörda medarbetare inom miljökontoret ska ha god kunskap om rutiner och ansvarsfördelning i hantering av leverantörsfakturor, och vad den egna rollen innebär att man ska göra.

Resultat: Det har varit förändringar under året av vilka medarbetare som ingår i fakturahanteringen och hur ansvarsfördelningen ska vara. I samband med det har rutiner och ansvarsfördelning diskuterats. Några nedskrivna rutiner kan behöva tillkomma. Arbetet med detta ska fortsätta.

Risk för personalbrist

1. **Rutiner för rekryteringsprocess:** Kontrollmål att kontoret ska ha tydliga och aktuella rutiner för rekryteringsprocessen, med syftet att rekrytering kommer igång snabbt och görs så effektivt som möjligt.

Resultat: Kontorets rutiner kring rekryteringsprocessen behöver kompletteras och bli tydligare. Arbetet med detta ska fortsätta.

2. **Policy om yrkespraktik och exjobb:** Kontrollmål att kontoret ska fortlöpande ta emot yrkespraktikanter och examensarbetare, som en möjlig tillgång för rekrytering och för att sprida kännedom om Södertälje som en attraktiv arbetsplats.

Resultat: Policyn finns uttalad, men inte nedskriven. Ämnet tas regelmässigt upp i ledningsgruppen och kontoret tar fortlöpande emot praktikanter och examensarbetare.

6. Framtida utveckling

Arbete pågår med övergång till e-arkiv och upphandling av nytt ärendehanteringssystem under 2017. Kontorets nuvarande system Ecos ansluts till e-arkiv för att arkivera data ur systemet innan vi lämnar det. Sedan ska även det nya systemet anslutas till e-arkiv. När e-arkivering fungerar fullt ut ser vi det som lämpligt att gå över till digital ärende- och nämndhantering.

För att dra nytta av den ökade digitaliseringen och få effektiva ärendeprocesser bör successivt allt fler av våra ärenden bli möjliga att skötas papperslöst. Det innebär också att tekniken bör bli än mer mobil och inspektörerna behöver kunna utföra tillsyn med hjälp av surfplattor. På några års sikt kommer även informationsutbytet med centrala tillsynsmyndigheter att öka, där digital rapportering direkt från vårt ärendehanteringssystem måste bli möjligt.

Organisationen är idag slimmad, med relativt lite administrativa resurser i förhållande till ärendeflödet. Vi har dessutom administrativt extraarbete inför byte av system samt omställningen till e-arkiv. En del av det arbetet utförs av miljöinspektörer på bekostnad av tid för tillsynsarbete, vilket inte är resurseffektivt.

Personalsituationen är inte långsiktigt hållbar. Arbetsbelastningen ökar för befintlig personal med återkommande vakanser och ständigt ökat ärendeinflöde. Vi konkurrerar med övriga kommuner i länet om personal och behöver fortsatt erbjuda konkurrenskraftiga löner och eventuella andra förmåner både för att locka till oss sökande med erfarenhet och för att kunna behålla personal.

Exploatering och bostadsbyggande påverkar miljökontorets verksamhet genom att vi bidrar med kompetens inom natur- och miljöfrågor och den efterfrågas i allt större omfattning. Det är viktigt för att kunna arbeta proaktivt för en hållbar utveckling. Fler invånare och fler företag innebär även ett ökat behov av service och rådgivning från sakkunniga handläggare. Arbetet på dessa båda områden kan inte finansieras med avgifter utan behöver huvudsakligen finansieras inom kommunbidraget.

Ny och förändrad lagstiftning ger också fler arbetsuppgifter de kommande åren. Förändringar väntas inom flera områden varav vissa för oss helt nya. En del av denna lagstiftning blir utan möjlighet att ta ut avgift. Framöver kan vi därför behöva mer kommunbidrag för att finansiera viss tillsyn, till exempel utökad tillsyn över rökförbud när nya lagstiftningen är på plats.

RESULTATRÄKNING (tkr) Miljönämnden - Årsbokslut 2016

RESULTATRÄKNING (tkr) RR24	Budget 2016	Bokslut 2016	Budget- avvikelse	Bokslut 2015	Förändr föreg år	Förändr %	Bokslut 2014
INTÄKTER							
Avgifter och taxor	13 140	11 980	-1 160	12 348	-369	-3	12 434
Hyror och arrenden	0	3	3	3	0	15	7
Driftbidrag	917	784	-133	795	-11	-1	1 492
Övriga intäkter	85	158	73	93	64	69	175
SUMMA INTÄKTER	14 142	12 924	-1 218	13 239	-315	-2	14 107
KOSTNADER							
Personal	-20 573	-18 643	1 930	-19 360	717	-4	-18 405
Lokaler och anläggningar	-1 280	-1 802	-522	-774	-1 027	133	-1 367
Material och tjänster	-3 846	-3 075	772	-3 221	146	-5	-2 999
Köp av prim verksamhet	0	0	0	-8	8	-100	-14
Bidrag och transfereringar						0	
Övriga kostnader	0	0	0	0	0	0	0
SUMMA KOSTNADER	-25 699	-23 519	2 180	-23 363	-156	1	-22 784
Avskrivningar	-29	-29	0	-29	0	0	-32
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNAD	-11 586	-10 624	962	-10 153	-471	5	-8 709
Räntenetto	0	0	0	-6	6	-100	-8
Resultat före kommunbidrag	-11 586	-10 624	962	-10 160	-464	5	-8 718
Kommunbidrag	11 586	11 586	0	10 519	1 067	10	10 631
RESULTAT	0	962	962	360	603	168	1 914
Resultat (kontrollsumma)	0	962	962	360	603	168	1 913
Differens	0	0	0	0	0	0	0

BALANSRÄKNING (tkr) Miljönämnden - Årsbokslut 2016

BR24	31/12-2015	31/12-2016
TILLGÅNGAR		
Anläggningstillg.	196	167
Omsättningstillg.	304	612
Fordran internbank		
S:A TILLGÅNGAR	501	779
EGET KAPITAL		
Ingående balans	-2 247	-2 606
Årets resultat	-360	-962
SKULDER		
Kortfristiga skulder	-2 573	-2 867
Skuld till internbank	4 678	5 656
Långfristiga lån/skulder		
S:A SKULD O EGET KAP.	-501	-779

RESULTAT PER VERKSAMHETSOMRÅDE Miljönämnden - Årsbokslut 2016

HB.VHM	Utfall Årsbokslut 2015	Budget 2016	Utfall Årsbokslut 2016	Utfall % av budget
<u>Nämnd/styrelse (vht 11200)</u>				
Nämndbidrag	817	925	925	100
Intäkter				0
Personalkostnader	-779	-847	-799	94
Övr kostnader	-27	-78	-76	98
Ränta och avskrivningar				0
Nettokostnad	-806	-925	-875	95
Resultat	11	0	50	0
<u>Gemensamt (vht 17000)</u>				
Nämndbidrag	1 016	875	875	100
Intäkter	199	36	88	244
Personalkostnader	-1 212	-759	-680	90
Övriga kostnader	-107	-152	-91	60
Ränta och avskrivningar				0
Nettokostnad	-1 120	-875	-683	78
Resultat	-104	0	192	0
<u>Miljö- och hälsoskydd myndigh utövn (vht 17100)</u>				
Nämndbidrag	3 032	3 115	3 115	100
Intäkter	8 312	8 820	7 711	87
Personalkostnader	-9 693	-10 905	-9 775	90
Övriga kostnader	-1 150	-1 030	-806	78
Ränta och avskrivningar				0
Nettokostnad	-2 532	-3 115	-2 870	92
Resultat	500	0	245	0
<u>Livsmedelskontroll (vht 17120)</u>				
Nämndbidrag	688	580	580	100
Intäkter	4 023	4 320	4 288	99
Personalkostnader	-4 184	-4 390	-4 207	96
Övriga kostnader	-492	-510	-547	107
Ränta och avskrivningar				0
Nettokostnad	-652	-580	-466	80
Resultat	36	0	114	0
<u>Hållbar utveckling (vht 18100)</u>				
Nämndbidrag	1 080	925	925	100
Intäkter	309	82	83	101
Personalkostnader	-906	-680	-689	101
Övriga kostnader	-466	-327	-264	81
Ränta och avskrivningar				0
Nettokostnad	-1 063	-925	-869	94
Resultat	17	0	56	0
<u>Externa projekt (vht 18120)</u>				
Nämndbidrag	0	566	566	100
Intäkter	113	553	480	87
Personalkostnader	-3	0	-1	0
Övriga kostnader	-112	-1 119	-788	70
Ränta och avskrivningar				0
Nettokostnad	-3	-566	-308	54
Resultat	-3	0	258	0
<u>Naturcentrum (vht 18200)</u>				
Nämndbidrag	3 886	4 600	4 600	100
Intäkter	283	331	274	83
Personalkostnader	-2 573	-2 992	-2 535	85
Övriga kostnader	-1 649	-1 910	-2 305	121
Ränta och avskrivningar	-35	-29	-29	100
Nettokostnad	-3 974	-4 600	-4 595	100
Resultat	-88	0	5	0
<u>Övrig verksamhet (vht 831-833)</u>				
Personalkostnader	-10	0	42	0
Resultat	-10	0	42	0
Preliminärbokförda fakturor (ännu ej betalda fakturor)	0	0	0	0
*** RESULTAT****	360	0	962	0
KS-budget	10 519	11 586	11 586	100
Kontrollsumma	360	0	962	0

Rapport | 2016-12-31

Personalbokslut 2016

Miljökontoret

Personalbild

Antal årsarbetare	2014	2015	2016
Miljökontoret	38	38	38
Totalt kommunen	5478	5545	5556

Personalomsättning	2014	2015	2016
Miljökontoret	13%	16%	6%
Totalt kommunen	10%	12%	15%

Antal annonserade tjänster

2014	2015	2016
6	7	7

Mångfald

(* avser jämförelse med Södertälje kommuns befolkning)

Medelålder	2014	2015	2016
Kvinnor	40,6	40,4	40,5
Män	43,7	41,4	41,7
Totalt	41,8	40,7	41,0

Andel medarbetare per åldersgrupp

	2014	2015	2016
-29	11%	13%	13%
30-39	39%	36%	39%
40-49	24%	28%	26%
50-59	21%	23%	21%
60-	5%	-	-

Könsfördelning	2014	2015	2016	2016*
Kvinnor	61%	67%	63%	49%
Män	39%	33%	37%	51%

Andel medarbetare med utländsk bakgrund

	2014	2015	2016	2016*
Medarbetare	24%	21%	24%	57%
Chefer	-	-	-	-

Statistiken över mångfald baseras på ett litet underlag eftersom personalstyrkan är liten. Förändringar kan därför bero på slumpen vid personalomsättning mer än de visar på någon trend som kan analyseras.

Personalkostnader

Totala personalkostnader

2014	2015	2016
18 405	19 360	18 643

Totala lönekostnader

2014	2015	2016
12 728	13 233	12 775

Övertid och fyllnadstid

2014	2015	2016
94	76	45

Sjuklön dag 1-14

2014	2015	2016
82	116	128

Sjuklön dag 14-

2014	2015	2016
69	78	45

Medellön för tillsvidareanställd personal

	2014	2015	2016
Miljökontoret	32 769	33 400	34 050
Totalt kommunen	28 018	28 870	30 008

Sjuktal

(* avser jämförelse med kommuns medarbetare totalt)

	2014	2015	2016	2016*
Kön				
Kvinnor	5,32	5,48	5,25	7,99
Män	2,54	5,12	4,55	4,08
Ålder				
-29 år	2,52	1,35	4,51	5,65
30-49 år	1,34	4,25	6,62	6,66
50- år	11,78	9,42	0,77	8,22
Totalt	4,28	5,35	5,02	7,18

Andel långtidssjukfrånvaro, över 60 dagar

2014	2015	2016	2016*
64,04	53,68	47,41	43,70

Andel korttidssjukfrånvaro, dag 1-14

2014	2015	2016	2016*
35,96	32,74	29,49	37,19

Både långtidssjukfrånvaron och korttidssjukfrånvaron har minskat under 2016. Kontorets sjukfrånvaro är lägre i jämförelse med kommunens totala sjukfrånvaro.

Arbetsmiljö

Indexvärde HME

2014	2015	2016
82	81	81

Anmälda olycksfall och tillbud

2014	2015	2016
0	2	1

Sammanfattning av måluppfyllelse

- **Den hållbara arbetshälsan ska öka och leda till att fler medarbetare är friska och i arbete**

Miljönämndens mål i verksamhetsplanen är att sjukfrånvaron ska vara lägre än 3,5 procent. Sjukfrånvaron inom miljökontoret uppgick till 5,0 procent per den 31 december. Det är en minskning med 0,3 procentenheter jämfört med samma tid förra året. Sjukfrånvaron förklaras i hög grad av ett fåtal längre sjukskrivningar. Sjukfrånvaro över 60 dagar är 47,4 procent av den totala sjukfrånvaron. Enstaka fall med längre sjukfrånvaro får stort genomslag i statistiken för miljökontoret, där personalstyrkan är liten. Sjukfrånvaron har minskat men nämndens mål uppnås inte.

Lägesbedömning av **målet** för kontoret: *Har brister*

- **Index för hållbart medarbetarengagemang ska bibehållas eller öka för verksamheter med låga värden.**

Index ligger på samma nivå som föregående år

Lägesbedömning av **målet** för kontoret: *Ok*